

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

2019. gada 20. septembrī*

Prasība atcelt tiesību aktu – Kopējā ārpolitika un drošības politika – Ierobežojoši pasākumi saistībā ar situāciju Venecuēlā – Trešās valsts celta prasība – Tieša skāruma neesamība – Nepieņemamība

Lietā T-65/18

Venecuēlas Bolivāra Republika, ko pārstāv *F. Di Gianni* un *L. Giuliano*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko sākotnēji pārstāvēja *P. Mahnič* un *L. Ozola*, vēlāk – *P. Mahnič* un *A. Antoniadis*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt, pirmkārt, Padomes Regulu (ES) 2017/2063 (2017. gada 13. novembris) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2017, L 295, 21. lpp.), otrkārt, Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2018/1653 (2018. gada 6. novembris), ar ko īsteno Regulu Nr. 2017/2063 (OV 2018, L 276, 1. lpp.), un, treškārt, Padomes Lēmumu (KĀDP) 2018/1656 (2018. gada 6. novembris), ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2017/2074 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2018, L 276, 10. lpp.), ciktāl to noteikumi attiecas uz Venecuēlas Bolivāra Republiku,

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *H. Kanninens* [*H. Kanninen*], tiesneši *J. Švarcs* [*J. Schwarcz*], *K. Iliopuls* [*C. Iliopoulos*], *L. Kalvo-Sotelo Ibañez-Martins* [*L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín*] (referents) un *I. Reine*,

sekretārs: *F. Ollers* [*F. Oller*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2019. gada 8. februāra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 Eiropas Savienības Padome 2017. gada 13. novembrī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2017/2074 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2017, L 295, 60. lpp.). Šajā lēmumā, pirmkārt, ir ietverts aizliegums eksportēt uz Venecuēlu ieročus, militāro aprīkojumu vai jebkuru citu aprīkojumu, ko iespējams izmantot iekšējām represijām, kā arī uzraudzības iekārtas, tehnoloģijas vai programmatūru. Otrkārt, tajā ir ietverts aizliegums sniegt Venecuēlai finanšu, tehniskos vai cita veida pakalpojumus saistībā ar šīm iekārtām un tehnoloģijām. Treškārt, tajā ir paredzēta personu, vienību un struktūru līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana. Saskaņā ar Lēmuma 2017/2074 1. apsvērumu ar šo lēmumu vēršas pret situācijas demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību jomā pastāvīgo pasliktināšanos Venecuēlā.
- 2 Lēmuma 2017/2074 13. panta otrajā daļā ir noteikts, ka šo lēmumu pastāvīgi pārskata un attiecīgi atjauno vai groza, ja Padome uzskata, ka lēmuma mērķi nav sasniegti. Šī paša panta pirmajā daļā tā sākotnējā redakcijā bija paredzēts, ka Lēmums 2017/2074 ir spēkā līdz 2018. gada 14. novembrim. 2018. gada 6. novembrī ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2018/1656, ar ko groza Lēmumu 2017/2074 (OV 2018, L 276, 10. lpp.), tā spēkā esamība tika pagarināta līdz 2019. gada 14. novembrim un tika grozīts minētā lēmuma I pielikumā ietvertais 7. ieraksts, kas attiecas uz vienu no personām, kurām piemērojama finanšu aktīvu iesaldēšana.
- 3 2017. gada 13. novembrī Padome, pamatojoties uz LESD 215. panta 2. punktu un Lēmumu 2017/2074, pieņēma arī Regulu (ES) 2017/2063 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Venecuēlā (OV 2017, L 295, 21. lpp.).
- 4 Regulas 2017/2063 2. pantā ir precizēts, ka ir aizliegts sniegt jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai Venecuēlā vai izmantošanai šajā valstī tehnisku palīdzību, starpniecības pakalpojumus, finansējumu vai finansiālu palīdzību un citus pakalpojumus saistībā ar precēm un tehnoloģijām, kas ietvertas Eiropas Savienības Kopējā militārā ekipējuma sarakstā, kuru Padome pieņēmusi 2014. gada 17. martā (OV 2014, C 107, 1. lpp.).
- 5 Regulas 2017/2063 3. pantā un I pielikumā ir noteikts, ka ir aizliegts arī pārdot, piegādāt vai eksportēt aprīkojumu, ko iespējams izmantot iekšējām represijām, tādu kā ieroči, municija, masu nekārtību novēršanai vai ieslodzīto pārvadāšanai paredzēti transportlīdzekļi vai arī sprāgstvielas, un sniegt tehnisku palīdzību, starpniecības pakalpojumus, finansējumu vai finansiālu atbalstu vai citus pakalpojumus saistībā ar minēto aprīkojumu jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai Venecuēlā vai izmantošanai Venecuēlā.
- 6 Regulas 2017/2063 4. pantā ir paredzēts, ka, atkāpjoties no šīs regulas 2. un 3. panta, dalībvalstu kompetentās iestādes ar tādiem nosacījumiem, kādus tās uzskata par atbilstīgiem, drīkst atļaut konkrētus darījumus.
- 7 Atbilstoši Regulas 2017/2063 6. un 7. pantam un II pielikumam – ja vien dalībvalstu kompetentās iestādes nav piešķirušas iepriekšēju atļauju – ir aizliegts pārdot, piegādāt vai eksportēt tikla pakešu pārbaudes, pārtveršanas, uzraudzības, bloķēšanas un runas atpazīšanas iekārtas, tehnoloģijas vai programmatūru, kā arī sniegt tehnisku palīdzību, starpniecības pakalpojumus, finansiālu atbalstu un citus pakalpojumus saistībā ar minētajām iekārtām, tehnoloģijām un programmatūru jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai Venecuēlā vai izmantošanai Venecuēlā.
- 8 Saskaņā ar Regulas 2017/2063 20. pantu iepriekš minētie aizliegumi ir piemērojami:
“a) Savienības teritorijā, tostarp tās gaisa telpā;

- b) dalībvalstu jurisdikcijā esošos gaisa kuģos un uz to jurisdikcijā esošiem kuģiem;
  - c) attiecībā uz visām personām Savienības teritorijā vai ārpus tās, kuras ir kādas dalībvalsts valstspiederīgie;
  - d) visām juridiskām personām, vienībām vai struktūrām Savienības teritorijā vai ārpus tās, kuras inkorporētas vai izveidotas saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesībām;
  - e) visām juridiskām personām, vienībām vai struktūrām saistībā ar jebkādu darījumdarbību, kas pilnībā vai daļēji veikta Savienībā.”
- 9 Atbilstoši Regulas 2017/2063 8.–11. pantam un IV un V pielikumam, ievērojot konkrētos izņēmumus, tostarp ir paredzēts iesaldēt noteiktu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru īpašumā esošos finanšu līdzekļus, kā arī aizliegums nodot šos līdzekļus to rīcībā.
- 10 Regulas 2017/2063 17. panta 4. punktā visbeidzot ir precizēts, ka “sarakstus, kas ietverti IV vai V pielikumā, pārskata regulāri, vismaz reizi 12 mēnešos”. 2018. gada 6. novembrī ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2018/1653, ar ko īsteno Regulu 2017/2063 (OV 2018, L 276, 1. lpp.), tika grozīts minētās regulas IV pielikumā ietvertais 7. ieraksts, kas attiecas uz vienu no personām, kurām piemērojama finanšu aktīvu iesaldēšana.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 11 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 6. februārī, Venecuēlas Bolīvāra Republika cēla šo prasību par Regulu 2017/2063, ciktāl tās noteikumi attiecas uz to.
- 12 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 3. maijā, Padome izvirzīja iebildi par nepieņemamību saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 130. pantu. Venecuēlas Bolīvāra Republika savus apsvērumus par šo iebildi iesniedza 2018. gada 27. jūnijā.
- 13 Pēc ceturtās palātas priekšlikuma Vispārējā tiesa 2018. gada 17. oktobrī, piemērojot Reglamenta 28. pantu, nolēma nodot lietu izskatīšanai paplašinātā tiesas sastāvā.
- 14 Pēc tiesneša referenta ierosinājuma Vispārējā tiesa (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā) atbilstoši Reglamenta 130. panta 6. punktam nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu, kura attiecās vienīgi uz prasības pieņemamību. Reglamenta 89. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros Vispārējā tiesa (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā) arī lūdza lietas dalībniekiem rakstveidā atbildēt uz vienu jautājumu. Lietas dalībnieki atbildēja uz šo lūgumu ar 2018. gada 14. decembra vēstulēm.
- 15 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 17. janvārī, Venecuēlas Bolīvāra Republika, pamatojoties uz Reglamenta 86. pantu, grozīja prasības pieteikumu tādējādi, ka tas ir attiecināms arī uz Lēmumu 2018/1656 un Īstenošanas regulu 2018/1653, ciktāl šo tiesību aktu noteikumi ir attiecināmi uz to. Padome uz grozījumu rakstu atbildēja 2019. gada 5. februārī.
- 16 Venecuēlas Bolīvāra Republikas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt, pirmkārt, Regulu 2017/2063, otrkārt, Īstenošanas regulu 2018/1653 un, treškārt, Lēmumu 2018/1656, ciktāl šo tiesību aktu noteikumi ir attiecināmi uz to;
  - piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

- 17 Iebildē par nepieņemamību Padome lūdz Vispārējo tiesu:
- noraidīt prasību;
  - piespriest Venecuēlas Bolivāra Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 18 Venecuēlas Bolivāra Republika savos apsvērumos par iebildi par nepieņemamību lūdz Vispārējo tiesu noraidīt iebildi par nepieņemamību.
- 19 2019. gada 8. februāra tiesas sēdē tika uzklasīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem par pieņemamību.

Juridiskais pamatojums

Par prasību daļā, kurā tā attiecas uz Regulu 2017/2063

Ievada apsvērumi

- 20 Prasības pieteikumā Venecuēlas Bolivāra Republika ir lūgusi atcelt Regulu 2017/2063, ciktāl tās noteikumi ir attiecināmi uz to.
- 21 Padome savā lūgumā lemt par prasības pieņemamību, neizskatot lietu pēc būtības, ir apgalvojusi, ka, šādi formulējot savu lūgumu, Venecuēlas Bolivāra Republika atsaucas uz Regulas 2017/2063 2., 3., 6. un 7. pantu. Venecuēlas Bolivāra Republika nav atspēkojusi šo prasības pieteikuma interpretāciju nedz savos procesuālajos rakstos, nedz tiesas sēdē.
- 22 Līdz ar to ir jāuzskata, ka daļā, kurā prasība ir vērsta pret Regulu 2017/2063, tā attiecas tikai uz minētās regulas 2., 3., 6. un 7. pantu (turpmāk tekstā – “apstrīdētās tiesību normas”).

Par pieņemamību

- 23 Padome ir izvirzījusi trīs nepieņemamības pamatus, proti, pirmkārt, Venecuēlas Bolivāra Republikai neesot intereses celt prasību, otrkārt, apstrīdētās tiesību normas to neskarot tieši un, treškārt, tā neesot “fiziska vai juridiska persona” LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē.
- 24 Vispārējā tiesa uzskata, ka par prasības pieņemamību ir jālemj, vispirms izskatot otro nepieņemamības pamatu, ko izvirzījusi Padome un kas attiecas uz to, ka Venecuēlas Bolivāra Republiku apstrīdētās tiesību normas tieši neskar.
- 25 Padome apgalvo, ka apstrīdētās tiesību normas tieši neskar Venecuēlas Bolivāra Republiku LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē.
- 26 Padome šajā ziņā norāda, ka Venecuēlas Bolivāra Republika nevar apgalvot, ka apstrīdētās tiesību normas ir to tieši skārušas tādēļ, ka to mērķis esot piespiest to izbeigt tās īstenoto politiku. Jautājums par to, vai tiesību akts tieši skar prasītāja tiesisko stāvokli, esot atkarīgs no šī tiesību akta satura, nevis no tā mērķa.
- 27 Turklāt tiesību akts, ar kuru ir aizliegta kāda darbība, tieši ietekmējot tikai to subjektu situāciju, kas veic šādu darbību. Šī aizlieguma ietekme uz citām personām nevarot tikt uzskatīta par tādu, kas tieši izriet no attiecīgā tiesību akta. Tomēr apstrīdētajās tiesību normās Venecuēlas Bolivāra Republikai neesot noteikts nekāds aizliegums. Saskaņā ar Regulas 2017/2063 20. pantu atbilstoši apstrīdētajām

- tiesību normām ir tikai aizliegts fiziskām vai juridiskām personām, kas ir Eiropas Savienības jurisdikcijā, tieši vai netieši pārdot vai eksportēt iekārtas un tehnoloģiju uz Venecuēlu un sniegt tai noteiktus saistītus pakalpojumus.
- 28 Venecuēlas Bolivāra Republika atbild, ka apstākļi, ka ar Regulas 2017/2063 20. pantu tā *a priori* ir izslēgta no šīs regulas piemērošanas jomas, nenozīmē, ka šī regula nevar radīt tiesiskas sekas attiecībā uz Venecuēlas Bolivāra Republiku. LESD 75. un 215. pantā Savienībai tieši esot atļauts noteikt ekonomiskās sankcijas, kuru mērķis ir radīt sekas trešajās valstīs. Ar apstrīdētajām tiesību normām šajā gadījumā esot aizliegts piegādāt tai militāro aprīkojumu, tehnoloģijas, programmatūru, kā arī sniegt saistītus pakalpojumus, lai izvairītos no tā, ka tā nepamatoti izmanto tos iekšējām represijām, un lai liktu tai mainīt tās šķietami represīvo politiku. Šī mērķa sasniegšanas nolūkā ar apstrīdētajām tiesību normām esot ierobežota atsevišķu tiesību īstenošana, kuras Venecuēlas Bolivāra Republika būtu varējusi izmantot saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, piemēram, tiesības apspriest vai slēgt līgumus ar Eiropas pakalpojumu sniedzējiem un aprīkojuma piegādātājiem.
- 29 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nosacījums par to, ka lēmumam, kas ir prasības priekšmets, fiziska vai juridiska persona ir jāskar tieši, kā noteikts LESD 263. panta ceturtajā daļā, paredz, lai vienlaikus būtu izpildīti divi nosacījumi, proti, lai apstrīdētais pasākums, pirmkārt, tieši ietekmētu prasītāja tiesisko stāvokli un, otrkārt, nepieļautu nekādu rīcības brīvību šī pasākuma adresātiem, kuri ir atbildīgi par tā ieviešanu, kas ir pavisam automātiska un izriet tikai no Savienības tiesiskā regulējuma, nepiemērojot citus starpnoteikumus (rikojums, 2015. gada 8. oktobris, *Agrotikos Synetairismos Profitis Ilias*/Padome, T-731/14, nav publicēts, EU:T:2015:821, 26. punkts, un spriedums, 2018. gada 13. septembris, *Almaz-Antey*/Padome, T-515/15, nav publicēts, EU:T:2018:545, 62. punkts).
- 30 Tāpat ir arī jāatgādina, ka, lai noteiktu, vai tiesību akts rada tiesiskas sekas, it īpaši ir jāņem vērā tā priekšmets, saturs, piemērojamība, būtība, kā arī juridiskais un faktiskais konteksts, kurā tas ir ticis pieņemts (skat. rikojumu, 2012. gada 8. marts, *Octapharma Pharmazeutika/EMA*, T-573/10, EU:T:2012:114, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 31 Šajā lietā apstrīdētajās tiesību normās, pirmkārt, ir ietverts aizliegums pārdot vai piegādāt jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai Venecuēlā ieročus, militāro aprīkojumu vai jebkuru citu aprīkojumu, ko iespējams izmantot iekšējām represijām, kā arī uzraudzības iekārtas, tehnoloģijas vai programmatūru. Otrkārt, apstrīdētajās tiesību normās ir paredzēts aizliegums sniegt šīm pašām fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām Venecuēlā finanšu, tehniskos vai cita veida pakalpojumus saistībā ar šīm iekārtām un tehnoloģijām.
- 32 Regulas 2017/2063 20. pantā iepriekš minēto aizliegumu piemērošana ir ierobežota tikai ar Savienības teritoriju, fiziskām personām, kas ir kādas dalībvalsts valstspiederīgie, un juridiskām personām, kas izveidotas saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesībām, kā arī juridiskām personām, vienībām un struktūrām saistībā ar jebkādu darījumdarbību, kas pilnībā vai daļēji veikta Savienībā.
- 33 Tomēr apstrīdētajās tiesību normās nav noteikts aizliegums Venecuēlas Bolivāra Republikai. Apstrīdētajām tiesību normām labākajā gadījumā var būt tikai netieša ietekme uz Venecuēlas Bolivāra Republiku, jo aizliegumu, kas noteikti fiziskām personām, kuras ir kādas dalībvalsts valstspiederīgie, un juridiskām personām, kas izveidotas saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesībām, rezultātā varētu tikt ierobežoti avoti, no kuriem Venecuēlas Bolivāra Republika var iegādāties attiecīgās preces un pakalpojumus.
- 34 Protams, 2018. gada 13. septembra spriedumā *Almaz-Antey*/Padome (T-515/15, nav publicēts, EU:T:2018:545) Vispārējā tiesa noraidīja argumentu, saskaņā ar kuru ārpus Savienības reģistrētas vienības tiesisko stāvokli tieši neskāra pasākumi, kuru mērķis bija aizliegt Savienības saimnieciskās darbības subjektiem veikt noteikta veida darījumus ar šo vienību. Vispārējā tiesa nosprieda – ja Savienības saimnieciskās darbības subjektiem tiktu aizliegts veikt šādus darījumus, tas būtu

- pielīdzināms prasītājam noteiktam aizliegumam veikt attiecīgos darījumus ar tiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *Almaz-Antey/Padome*, T-515/15, nav publicēts, EU:T:2018:545, 65. punkts).
- 35 Tomēr ir jānorāda, ka lietā, kurā tika pasludināts 2018. gada 13. septembra spriedums *Almaz-Antey/Padome* (T-515/15, nav publicēts, EU:T:2018:545), apstrīdētais tiesību akts acīmredzami attiecās uz prasītāju. Tās nosaukums bija ietverts apstrīdētā lēmuma pielikumā kā tā uzņēmuma nosaukums, kuram ir aizliegts pārdot vai piegādāt attiecīgās preces un pakalpojumus.
- 36 Savukārt šajā lietā Venecuēlas Bolivāra Republika kā valsts nav skaidri un konkrēti norādīta apstrīdētajās tiesību normās veidā, kas būtu salīdzināms ar prasītāju lietā, kurā tika taisīts iepriekš minētais spriedums.
- 37 Turklāt Padome pamatoti apgalvo, ka Venecuēlas Bolivāra Republika nevar tikt pielīdzināta tādām saimnieciskās darbības subjektam kā prasītāja lietā T-515/15. Venecuēlas Bolivāra Republikas darbības veids nevar tikt uzskatīts tikai par tīri komerciālu darbību, kā tā pati to atzīst. Valstij ir jāsteno publiskās varas prerogatīvas, it īpaši tādās darbībās, kas saistītas ar valsts funkciju īstenošanu, kā aizsardzība, policija un uzraudzība. Turklāt pretēji šādam saimnieciskās darbības subjektam, kura spēja ir ierobežota ar tā darbības mērķi, Venecuēlas Bolivāra Republikai kā valstij ir tāda darbības joma, kam raksturīga ļoti liela daudzveidība un ko nevar ierobežot ar konkrētas darbības veikšanu. Tādējādi šis ļoti plašais kompetenču klāsts to nošķir no saimnieciskās darbības subjekta, kas parasti veic noteiktu saimniecisko darbību, uz kuru ir attiecināts ierobežojošais pasākums.
- 38 Tāpat no judikatūras izriet, ka tādi aizliegumi kā ar apstrīdētajām tiesību normām noteiktie nevar tieši ietekmēt to saimnieciskās darbības subjektu situāciju, kuri nedarbojas attiecīgajos tirgos (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2011. gada 6. septembris, *Inuit Tapiriit Kanatami u.c./Parlaments un Padome*, T-18/10, EU:T:2011:419, 79. punkts). Tādējādi 2018. gada 13. septembra spriedumā *Almaz-Antey/Padome* (T-515/15, nav publicēts, EU:T:2018:545, 66. punkts) Vispārējā tiesa tieši konstatēja, ka prasītāja ir sabiedrība, kas darbojas aizsardzības jomā, uz kuru bija attiecināmas attiecīgās apstrīdētā tiesību akta normas.
- 39 Šajā lietā Venecuēlas Bolivāra Republika ir iesniegusi *Eurostat* sagatavotos datus, no kuriem izriet, ka komercdarījumu ar precēm, uz kurām attiecas apstrīdētās tiesību normas, kopējā vērtība Venecuēlā 2016. gadā bija 76 miljoni EUR, 2017. gadā – 59 miljoni EUR un 2018. gadā – nulle.
- 40 Tomēr, lai arī ar šiem datiem ir iespējams pierādīt apstrīdēto tiesību normu efektivitāti, ar tiem nevar pierādīt, ka, iegādājoties attiecīgās preces un pakalpojumus, Venecuēlas Bolivāra Republika ir rīkojusies kā vienība, kas ir pielīdzināma saimnieciskās darbības subjektam, kurš darbojas attiecīgajos tirgos, nevis savu parasto darbību ietvaros.
- 41 Visbeidzot, nepastāvot nekādiem dokumentiem, kā, piemēram, līgums, kura esamību Venecuēlas Bolivāra Republika būtu pierādījusi Vispārējā tiesā, tās iespēja izveidot juridiskas attiecības ar Savienības saimnieciskās darbības subjektiem ir tīri spekulatīva un var izrietēt tikai no nākotnē iespējamām hipotētiskām sarunām. Ar apstrīdētajām tiesību normām ieviestie aizliegumi līdz ar to nevar tikt uzskatīti par tādiem, kas paši par sevi ietekmē Venecuēlas Bolivāra Republikas tiesisko stāvokli.
- 42 Venecuēlas Bolivāra Republika atgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru apstāklis, ka Savienības tiesību akts traucē publiskai juridiskai personai pēc tās ieskatiem īstenot savas pilnvaras, nenoliedzami tieši ietekmē tās tiesisko stāvokli un līdz ar to šis tiesību akts to skar tieši.
- 43 Tomēr judikatūra, uz kuru atsaucas Venecuēlas Bolivāra Republika, ir tikusi piemērota lietās, kuras attiecas uz valsts atbalsta piešķiršanu, ko īstenojušas valsts administratīvi teritoriālās vienības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1988. gada 8. marts, *Exécutif régional wallon* un *Glaverbel/Komisija*,

62/87 un 72/87, EU:C:1988:132, 6. un 8. punkts; 1998. gada 30. aprīlis, *Vlaamse Gewest*/Komisija, T-214/95, EU:T:1998:77, 29. punkts, un 2015. gada 26. novembris, *Comunidad Autónoma del País Vasco* un *Itelazpi*/Komisija, T-462/13, EU:T:2015:902, 34. punkts), lauksaimniecību un lauksaimniecības produktiem piemērojamajiem nodokļiem, kuri ir noteikti topošajai dalībvalstij pirms tās pievienošanās (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 10. jūnijs, Polija/Komisija, T-257/04, EU:T:2009:182, 56.–58. punkts), kā arī saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu satiksmes tiesisko regulējumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, *Ville de Paris, Ville de Bruxelles* un *Ayuntamiento de Madrid*/Komisija, T-339/16, T-352/16 un T-391/16, pārsūdzēts, EU:T:2018:927, 50. punkts). Tomēr visās šajās lietās attiecīgie tiesību akti tieši ierobežoja attiecīgo publisko juridisko personu īstenoto materiālo kompetenci. Savukārt šajā gadījumā apstrīdētās tiesību normas tieši neliedz Venecuēlas Bolivāra Republikai iegādāties un importēt minētās iekārtas un saņemt attiecīgos pakalpojumus. Minētās tiesību normas neietekmē tās spēju īstenot savas suverēnās tiesības attiecībā uz tās jurisdikcijai pakļautajām vietām un precēm, un nekas Regulā 2017/2063 neļauj uzskatīt, ka Padomes nodoms būtu bijis samazināt tās tiesībspēju. Ņemot vērā ikvienas valsts – vai valstu asociācijas – tiesības suverēni izlemt, kādā veidā tā vēlas uzturēt ekonomiskās attiecības ar trešajām valstīm, attiecīgie pasākumi labākajā gadījumā netieši ierobežo Venecuēlas Bolivāra Republikas iespējas šajā ziņā.

- 44 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, ir jākonstatē, ka Venecuēlas Bolivāra Republikas tiesiskais stāvoklis nav ticis tieši skarts ar apstrīdētajām tiesību normām.
- 45 Venecuēlas Bolivāra Republika turklāt norāda, ka ar apstrīdētajām tiesību normām tiek ierobežotas ekonomiskās un finansiālās attiecības, ko tā uztur ar Savienības uzņēmumiem. Tā apgalvo, ka šādas ekonomiskās sekas ir jāņem vērā, novērtējot tās *locus standi*.
- 46 Ir taisnība, ka 2018. gada 3. maija spriedumā *Distillerie Bonollo* u.c./Padome (T-431/12, pārsūdzēts, EU:T:2018:251, 51.–53. punkts), kuru ir minējusi Venecuēlas Bolivāra Republika, Vispārējā tiesa ir nospriedusi – ja tiešs skārums būtu ierobežots tikai ar tiesiskām sekām, tad visas prasības, ko ceļ Savienības ražotājs par regulu, ar kuru tiek noteikts antidempinga maksājums, būtu sistemātiski jāatzīst par nepieņemamām, tāpat kā visas prasības, ko ceļ valsts atbalsta, kuru Komisija pēc formālas izmeklēšanas procedūras ir atzinusi par saderīgu ar iekšējo tirgu, saņēmēja konkurents, un visas konkurentu celtās prasības par lēmumu, ar ko koncentrāciju atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu. Turklāt 2018. gada 13. septembra spriedumos *NK Rosneft* u.c./Padome (T-715/14, nav publicēts, pārsūdzēts, EU:T:2018:544, 80. un 81. punkts) un *Gazprom Neft*/Padome (T-735/14 un T-799/14, EU:T:2018:548, 88., 89. un 97. punkts), kas taisīti tieši ierobežojošo pasākumu jomā, Vispārējā tiesa nosprieda, ka, lai noteiktu tiešu skārumsu saistībā ar personām, kas konkrēti minētas attiecīgajos tiesību aktos un kas ar Vispārējā tiesā iesniegtajiem dokumentiem ir pierādījušas, ka tās darbojas tirgū, uz kuru attiecas eksporta ierobežojumi, ir jāņem vērā ne tikai šo ierobežojumu ietekme uz šo personu tiesisko stāvokli, bet arī to materiāltiesiskās sekas attiecībā uz šīm personām.
- 47 Tomēr no šī sprieduma 37.–40. punkta izriet, ka Venecuēlas Bolivāra Republika nav pierādījusi, ka tā būtu pielīdzināma saimnieciskās darbības subjektam, kurš darbojas ar apstrīdētajām tiesību normām aptverto preču un pakalpojumu jomā.
- 48 Līdz ar to apstākļi, ka ar apstrīdētajām tiesību normām saimnieciskās darbības subjektiem, kas reģistrēti Savienībā, ir aizliegts uzturēt ekonomiskās un finansiālās attiecības ar jebkuru fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru Venecuēlā, neļauj secināt, ka šīs tiesību normas tieši skar Venecuēlas Bolivāra Republiku LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē.
- 49 Visbeidzot Venecuēlas Bolivāra Republika norāda – ja tai tiktu atteikts *locus standi*, tai tiktu liegta jebkāda tiesību aizsardzība tiesā, jo, tā kā nepastāv valsts īstenošanas pasākumi, tā nevarētu vērsties dalībvalstu tiesās.

- 50 Tomēr ir jāatgādina, ka LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētie pieņemamības nosacījumi ir jāinterpretē, ņemot vērā tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, tomēr neizslēdzot LESD tieši paredzētos nosacījumus (skat. rīkojumu, 2016. gada 28. septembris, *PAN Europe u.c./Komisija* T-600/15, EU:T:2016:601, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 51 Līdz ar to prasība ir jānoraida kā nepieņemama, ciktāl tā ir vērsta pret apstrīdētajām tiesību normām.

Par prasību daļā, kurā tā attiecas uz Lēmuma 2018/1656 un Īstenošanas regulas 2018/1653 atcelšanu pēc prasības pieteikumā ietvertu prasījumu grozīšanas

- 52 Venecuēlas Bolivāra Republika norāda, ka ar Lēmuma 2018/1656 1. panta 1. punktu ir grozīta Lēmuma 2017/2074 13. panta pirmā daļa un tādējādi tā piemērošanas ilgums ir pagarināts līdz 2019. gada 14. novembrim. Tā norāda, ka saskaņā ar Lēmuma 2018/1656 2. apsvērumu šis lēmums par pagarināšanu tika pieņemts, “pamatojoties uz [Lēmuma 2017/2074] pārskatīšanu”. Venecuēlas Bolivāra Republika arī apgalvo, ka saskaņā ar Regulas 2017/2063 17. panta 4. punktu Īstenošanas regula 2018/1653 tika pieņemta pēc situācijas Venecuēlā pārskatīšanas. Līdz ar to no Lēmuma 2018/1656 un Īstenošanas regulas 2018/1653 izrietot, ka Venecuēlas Bolivāra Republika joprojām ir pakļauta Lēmumā 2017/2074 un Regulā 2017/2063 paredzētajiem ierobežojošajiem pasākumiem vēl vienu papildgadu. Ja sākotnēji apstrīdētais tiesību akts tiesvedības laikā ir ticis pagarināts ar vēlāk pieņemtu aktu, šis vēlāk pieņemtais akts ir uzskatāms par jaunu apstākli, kas ļauj prasītājam grozīt savu prasības pieteikumu.
- 53 Tomēr, tā kā apstrīdētās tiesību normas tieši neattiecas uz Venecuēlas Bolivāra Republiku, tas pats ir attiecināms arī uz Īstenošanas regulu 2018/1653. Ar šo regulu groza Regulas 2017/2063 IV pielikumu, kas pirmo reizi grozīts ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2018/88 (2018. gada 22. janvāris), ar ko īsteno minēto regulu (OV 2018, L 16 I, 6. lpp.). Venecuēlas Bolivāra Republika neapstrīd minētā IV pielikuma saturu.
- 54 Turklāt no Reglamenta 86. panta izriet, ka grozījumu rakstā prasītājs ir tiesīgs prasīt atcelt tiesību aktu, ar kuru ir ticis aizstāts vai grozīts cits tiesību akts, tikai tad, ja šī tiesību akta atcelšana ir prasīta prasības pieteikumā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 25. janvāris, *Almaz-Antey Air and Space Defence/Padome*, T-255/15, nav publicēts, EU:T:2017:25, 37.–39. punkts un tajos minētā judikatūra). Tomēr, kā norādījusi Padome, ar Lēmumu 2018/1656 ir grozīts Lēmums 2017/2074, kuru Venecuēlas Bolivāra Republika savā dokumentā par lietas ierosināšanu nav lūgusi atcelt.
- 55 Līdz ar to prasība daļā, kurā tā attiecas uz Lēmuma 2018/1656 un Īstenošanas regulas 2018/1653 atcelšanu, arī ir jānoraida kā nepieņemama.
- 56 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, prasība kopumā ir jānoraida kā nepieņemama, neņemot par abiem pārējiem Padomes izvirzītajiem pamatiem par nepieņemamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 57 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs.
- 58 Tā kā Venecuēlas Bolivāra Republikai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Padomes tiesāšanās izdevumus atbilstoši tās prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) **Prasību noraidīt.**
- 2) **Venecuēlas Bolivāra Republika sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Savienības Padomes tiesāšanās izdevumus.**

Kanninen

Schwarcz

Iliopoulos

Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín

Reine

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2019. gada 20. septembrī.

[Paraksti]